

Негативним моментом у функціонуванні сучасного державного механізму регулювання також є те, що різні органи застосовують різні засоби та методи впливу. Наприклад, комерційні банки піддаються жорсткішому регулюванню ніж кредитні спілки, наслідком чого є відтік капіталу із банківського сектору. Отже, державний механізм регулювання фінансового ринку має дуже багато негативних сторін, що заважають його ефективному функціонуванню.

Найоптимальнішим варіантом розвитку механізму державного регулювання фінансової сфери є створення окремого мегарегулятора. Перевагами такої моделі є: закріплення відповідальності за регуляторну діяльність за одним державним органом, однаковий (уніфікований) підхід в нагляді та регулюванні всіх учасників ринку, спрощення та зменшення обсягів їх звітності, єдина інформаційна база даних фінансових установ та ін. Проте можливі і недоліки, зокрема в даному державному органі буде високий ступінь концентрації повноважень. Але таке явище можна нівелювати чіткою організацією підзвітності вищим органам державної влади (Президенту та Верховній Раді). Крім того, створення мегарегулятора відповідатиме євроінтеграційним прагненням України [3].

Питання євроінтеграції для України є доволі складним та проблематичним, проте для економіки відкриваються нові можливостей, які дозволять створити умови в тому числі і для забезпечення нормального функціонування ринку фінансових послуг.

Література

1. Закон України Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг Верховна Рада України; Закон від 12.07.2001 № 2664-III зі змінами та доповненнями
2. Кельдер Т. Л., Грубась В. В. Держава в регулятивній системі глобального світу // Держава та регіони, Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 7, с. 94-97 [Текст]: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firearticles.com/derzhavne-reguluvannya-economiky/184-derzhava-v-regulyativnij-sistemi-globalnogo-svitu-kelder-t-l-grubas-v-v.html>
3. Крупка І. Державне регулювання вітчизняного ринку фінансових послуг у контексті євроінтеграційних процесів // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – № 8. – С. 36-39.
4. Малютін О.К. Оцінка фінансового сектору та його значення в економічному розвитку України // Фінанси України. – 2011.-№3.- С.92-100
5. Науменкова С.М., Міщенко В.І Системи регулювання ринків фінансових послуг зарубіжних країн. Навчальний посібник. - К.: Центр наукових досліджень НБУ, Університет банківської справи НБУ, 2010. – 170с.
6. Соскін О.І. Роль державного регулювання у формуванні моделі економічного розвитку: сучасні тренди та українські реалії // Теорія та практика управління економічним розвитком: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 22-24 листопада 2012 року). – В 3 т. – Т.1. – Донецьк: ТОВ «Фирма «Друк-Инфо», 2012. – 374 с. 112-114.

УДК 336.02(339.9)

Дахно Олена Миколаївна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
старший викладач*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МАЙНОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Майнові податки існують приблизно в 130 країнах світу. В Нідерландах надходження від податку досягають до 95% в загальному обсязі доходів місцевих бюджетів, 81% – в Канаді, 52% – у Франції, в США рівень доходів від цього податку коливається в широкому діапазоні від 10 до 70% в залежності від території.

Світова практика вже виробила основні принципи, що дозволяють організувати оподаткування майна найбільш раціональним чином, а саме об'єктом оподаткування, як правило, виступають саме земля, будівлі, споруди, оскільки їх відносно легко, на відміну від рухомого майна, виявити та ідентифікувати. Основою для обчислення бази оподаткування частіше всього є ринкова вартість оподатковуваних об'єктів, що стимулює їх економічно найбільш раціональне використання. При визначенні вартості майна зазвичай використовується не індивідуальна оцінка кожного окремого об'єкта, а масова на основі застосування стандартних процедур розрахунку вартості об'єкта оподаткування. Це дозволяє оцінити велике число об'єктів при відносно невеликих витратах.

США і Канада мають єдиний майновий податок і податкова база являє собою ринкову вартість землі із всіма будівлями, які на ній знаходяться. У Данії існує земельний податок, що базується на ринковій вартості землі, а також податок на нерухомість, базою якого є ринкова вартість споруд, що використовуються для комерційних та адміністративних цілей. У Голландії муніципалітетам надано вибір для використання в якості податкової бази або площі, або ринкової вартості, хоч в більшості випадків використовується ринкова вартість. В Японії в якості бази оподаткування використовується ринкова вартість і оподатковується податком як земля, так і все, що на ній побудовано.

Загальним для всіх країн є те, що при визначенні оподатковуваної вартості об'єктів зазвичай використовуються ринкова інформація, але при цьому в одних країнах в якості основи береться орендна вартість (середньорічна величина доходу від оренди нерухомого майна), а в інших (їх більшість) – капітальна, тобто акумульована, для визначення якої необхідна оцінка ринкової вартості.

Схеми надання пільг в різних країнах також різні. Так, в Данії, Південній Кореї, Швеції, Японії пільги, що надаються, відносяться тільки до об'єктів нерухомості, а не до платників податків. В інших країнах має місце поєднання того та іншого, хоч в основному пільги зазвичай поширюються на об'єкти. В Чилі, Швеції, Японії і деяких штатах США пільга надається по новобудовах протягом декількох років, а в Нідерландах - на період будівництва будинку.

Фіксовані ставки встановлюються центральними органами влади тієї чи іншої країни і являють собою певний заданий відсоток від вартості, що підлягає оподаткуванню. При цьому не можна заздалегідь визначити розмір податкових надходжень, оскільки величина бази оподаткування з року в рік міняється. Такий порядок встановлення ставок прийнятий в Англії, Індонезії, Чилі, Швеції, Південній Кореї, Японії.

В інших країнах (Австралія, Канада, Нідерланди, США, Франція, Швейцарія) місцеві влади планують ставку податку на нерухомість виходячи із запланованих бюджетних витрат і величини наявної бази оподаткування. Наприклад, в деяких штатах США податок на майно розраховується шляхом ділення суми доходів, яка повинна бути отримана від сплати майнового податку, на вартість оподатковуваного майна. Ставка податку, таким чином, є перемінною величиною.

Із досвіду зарубіжних країн можна запозичити високу координацію діяльності різних відомств по збору, обробці та збереженню інформації про стан об'єктів нерухомості. Платниками податку повинні виступати фізичні та юридичні особи. Для резидентів під оподаткування повинно потрапляти належне їм майно незалежно від

місця його розташування або реєстрації, нерезиденти повинні сплачувати майновий податок лише з того майна, яке належить їм на правах власності та знаходиться, зареєстровано або використовується з метою отримання прибутку або задоволення особистих потреб на території України.

В Україні доцільно змінити систему пільг, скасувати надання преференцій категоріям платників, а надавати пільги безпосередньо певним об'єктам. Логічним у сучасних умовах є позбавлення пільг деяких релігійних і благодійних організацій, через значні обсяги участі останніх в різноманітних тіньових схемах.

Основною метою сучасного транспортного податку є наповнення місцевих бюджетів та досягнення соціальної справедливості. Саме тому слід аналізувати зарубіжний досвід справляння такого податку з метою його удосконалення та досягнення соціальної справедливості. Найбільше з таким податком експериментують у Німеччині. У країні діє єдиний принцип оподаткування власників транспортних засобів. За зміненою схемою податок розраховується для нових машин. Для старих автомобілів нові правила почали діяти з 2013 р. Відповідно до чинних правил оподаткування величина податку залежить від двох показників. Перший – це об'єм двигуна, чим більший об'єм двигуна, тим більший податок. До уваги береться також і тип двигуна. Другий показник розрахунку податку з власників транспортних засобів – це об'єм викиду вуглекислого газу CO₂. Майже ідентична система нарахування та стягнення податку з власників транспортних засобів існує у Франції. Хіба першим показником є потужність двигуна транспортного засобу, а не об'єм двигуна.

У Сполучених Штатах Америки механізм стягнення та нарахування податку з транспортних засобів є принципово іншим, але там також застосовується так звана «екологічна» схема: більше платить той, хто більше їздить. Реалізується такий підхід дуже просто – податок з власників транспортних засобів включено до ціни на паливо. Надходження від цього податку використовують на будівництво та ремонт доріг у США.

У Данії влада намагається підтримувати екологічні види транспорту, як наприклад, велосипед або мопед, тому при реєстрації автомобіля сплачується податок у розмірі 105% від його вартості. Якщо ж вартість автомобіля складає більше ніж 34 тис. крон (приблизно 18 тис. дол. США), то власник має сплатити 180% від його вартості.

У Японії власники транспортних засобів сплачують три види податків. Перший податок, ставка якого становить 5% вартості, вноситься при купівлі транспортного засобу, другий – при реєстрації, тоді податок розраховують залежно від об'єму двигуна та маси автомобіля. Третій – це власне податок з власників транспортних засобів, що сплачується щорічно у травні. Він може варіювати залежно від маси автомобіля та об'єму двигуна [8, с.703-704].

Щодо земельного податку, згідно з Податковим кодексом податкові зобов'язання з земельного податку визначаються площею земельної ділянки та рівнем її нормативної оцінки. У свою чергу, нормативна оцінка визначається залежно від напрямків використання земельної ділянки: для сільськогосподарських і несільськогосподарських потреб. З часу проведення попередньої нормативної оцінки (станом на 1 липня 1995 р.) минуло більше 20 років. За цей час змінився не тільки рівень виробничих витрат, а й порядок їх визначення, орієнтація зернового ринку на світові ринки. Вплив усіх цих факторів потребує оновлення нормативної оцінки та її коригування.

У подальшому при формуванні ринку земель сільськогосподарського призначення будуть складатися умови для переходу на модель встановлення ставок земельного податку у відсотках до ринкової вартості земельної ділянки. Аналогічні недоліки характерні і для нормативної оцінки земель несільськогосподарського

призначення.

Слід зробити висновок, що тільки підвищення ставок цього податку не приведе до усунення вказаних «системних» недоліків порядку обчислення податку. Першочерговим є саме зміна самої методології визначення вартості земельної ділянки для цілей оподаткування.

Аналізуючи податок на нерухомість, то вибір як бази оподаткування саме площі нерухомості не відповідає практиці, що склалася в більшості країн світу, в яких оподаткування здійснюється виходячи з ринкової вартості нерухомості.

Автори науково-практичного коментарю до Податкового кодексу наводять такі аргументи на підтримку прив'язання бази оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, до площі, а не ринкової вартості. По-перше, ціни на нерухоме майно в різних регіонах України суттєво відрізняються та в більшості випадків завищені, що продиктовано спекулятивними операціями на ринку нерухомості. По-друге, проблемним є механізм проведення індексації цін на нерухоме майно з метою встановлення регіональних поправок, оскільки вартість нерухомості може коливатися упродовж року. По-третє, впровадження системи ринкової оцінки нерухомості буде залежати від впливу «людського фактора», що призведе до корупції та зловживань з боку чиновників.

З цими аргументами неможливо погодитись з цілого ряду причин. Саме встановлення механізму визначення ринкової вартості нерухомості може стати інструментом боротьби зі спекулятивними операціями. Другим контраргументом є те, що оціночна діяльність сьогодні повинна здійснюватися суб'єктами господарчої діяльності – незалежними оцінювачами відповідно до вимог закону, які мають відповідну професійну підготовку та зареєстровані в державному реєстрі суб'єктів оціночної діяльності. На сьогодні є актуальним перегляд основних елементів податку на нерухоме майно з метою розширення переліку платників цього податку (всі власники нерухомості), визначення бази оподаткування (ринкова вартість нерухомості), встановлення ставок на достатньому рівні.

Протягом існування податкової системи України як незалежної держави завжди існував відповідний податок (збір) на рухоме майно у тому чи іншому вигляді. Найбільш ефективним вважають податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, що справлявся у 1992-2010 рр. Саме цей податок забезпечував стабільні доходи місцевим бюджетам і, одночасно, за рахунок передбачених пільг не був обтяжливим для малозабезпечених верств населення. Менш справедливим слід вважати збір за реєстрацію транспортних засобів, що справлявся протягом 2011-2014 рр. Крім того, що такий збір забезпечував менший обсяг надходжень до місцевих бюджетів, він не гарантував стабільність надходжень відповідних коштів, що пояснюється самою назвою збору – справляння його тільки при першій реєстрації. Скасування цього збору з 2015 р. та введення з цього року транспортного податку з незрозумілих причин звільнило від оподаткування власників повітряних та водних транспортних засобів, що призвело до значного зменшення податкових надходжень з власників транспортних засобів і дозволяє прогнозувати подальше зниження податкових надходжень від нього. Тому найбільш доцільним є повернення в податкову систему податку на власників транспортних засобів з поширенням його на власників повітряних і водних видів транспорту.

Література

1. Податковий кодекс України - № 2755-VI / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.
2. Данилишин В.І., Стефанків О.М., Ціжма О.А.. Транспортний податок:

зарубіжний досвід та українські реалії / В.І. Данилишин, О.М. Стефанків, О.А. Ціжма // МНУ ім. В.О. Сухомлинського. – 2015. – №3. – С. 702-705.

3. Долга Г. В. Проблеми майнового оподаткування в Україні// Формування ринкових відносин. - 2013. - №1 (140).

4. Дубоносова А. Г. Майно як об'єкт оподаткування / А. Г. Дубоносова // Форум права. – 2008. – № 3. – С. 146-151.

5. Дубровський В.І., Черкашин В.В. Як удосконалити податок на нерухоме майно в Україні? / В.І. Дубровський, В.В.Черкашин // Європейський інформаційно-дослідницький центр. – Київ, 2016.

УДК 330.161

*Лактіонова Олександра Анатоліївна ,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
завідуючий кафедри фінансів і банківської справи, д.е.н., доцент*

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНИМИ ІНВЕСТОРАМИ

Соціально-відповідальні інвестиції є інвестиціями, що створюють соціальну, екологічну та фінансову цінності як для самих компаній, так і їх стейкхолдерів. Створення завдяки таким інвестиціям не тільки фінансової, але і нефінансової цінності, визначає різні можливості формування інвестиційних портфелів в залежності від мотивації інвесторів, їх відповідальності. При цьому така мотивація має три можливі варіації: націленість на задоволення потреб суспільства (в кардинальному варіанті відповідає філантропії), збільшення дохідності (за рахунок визначення інвестицій, що отримають прибутки внаслідок зміни мега-трендів на ринку), та використання відповідальних інвестицій як економічного імперативу (вплив стратегічного інвестиційного вибору на стійкий розвиток та стан економіки в цілому). Різна пріоритетність фінансових та нефінансових цілей та способів, в який вони зіставляються, визначають різні види інвестиційної стратегії.

Професором Д. Шоенмеркером, представником Роттердамської школи менеджменту, виокремлено три моделі стійких фінансів [1]. Відповідно до першої моделі поведінки інституційних інвесторів – моделі «вдосконаленої максимізації прибутку», що засновується на постулаті створення ринкової вартості для акціонерів, головним є уникнення інвестицій у компанії із найбільшим негативним соціальним та екологічним впливом. Така модель відповідає стратегії «негативного скринінгу». Відповідно до цієї стратегії інвестори оптимізують фінансову (ринкову) вартість портфелів, знижуючи інвестиційні ризики. Уникнення найбільш негативного впливу здійснюється на основі встановлення мінімального рівня ризику. Відповідно до другої моделі стійких фінансів інституційні інвестори інтерналізують екстерналиї для врахування соціальних і екологічних ризиків. При цьому під інтерналізацією розуміється трансформація зовнішніх негативних соціальних та екологічних ефектів у внутрішні (фінансові результати) емітента на основі наближення його граничних приватних вигід до граничних суспільних (соціальних) витрат (вигід). Для цього оптимізуються повна вартість портфеля, яка є сумою фінансової, соціальної та екологічної цінностей. Таким чином, інвестори максимізують фінансові результати,

Отже, отримання позитивного результату від синергетичного підходу в сучасних мінливих умовах можливе за рахунок формування складної самоорганізованої системи, що дозволить обирати відповідні заходи державного регулювання ринку страхування, оцінюючи їх можливий економічний ефект з точки зору синергетичного підходу.

Література

1. Юхименко В. М. Страховий ринок України в контексті впровадження вимог Solvency II / В. М. Юхименко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – №12(2). – С. 190 – 193.

2. Козлов М. Л. Принятие управленческих решений в страховании как проявление синергетического менеджмента / М. Л. Козлов // Финансовый журнал. Финансы. Страхование. – 2016. – № 5. – С. 120 – 126.

УДК 336.761

Бережецька Тетяна Олександрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
бакалавр*

Завора Таїна Миколаївна,

*кандидат економічних наук., доцент
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка*

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах розвинений ринок цінних паперів є необхідним елементом ефективно функціонуючої національної економіки. На сьогодні існують бар'єри, що перешкоджають розвитку вітчизняного фондового ринку. Саме тому триває пошук можливостей вирішення нових завдань та розробка заходів економічної політики, спрямованих на усунення перешкод його високоефективного формування.

Фондовий ринок в тій чи іншій країні характеризується, насамперед, обсягом біржової торгівлі цінними паперами, що перебувають в обігу на фондових біржах.

За підсумками 2017 року виявлено різке зниження обсягу торгів на ринку цінних паперів до 468,69 млрд грн, що на 72,23% менше, порівняно з 2016 роком. Це обумовлено тим, що депозитні сертифікати більше не враховуються у розрахунках обсягу торгів (у 2016 році обсяг торгів депозитними сертифікатами на ринку цінних паперів становив 1153,15 млрд грн).

Здійснений аналіз показав збільшення частки біржового ринку в загальному обсязі торгів на ринку цінних паперів до 43,9% у 2017 році. Спостерігається зниження біржового сегменту фондового ринку України. Встановлено зменшення обсягу біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі у 2017 році, порівняно з попереднім, на 12,58% – до 205,79 млрд грн (рисунок 1).

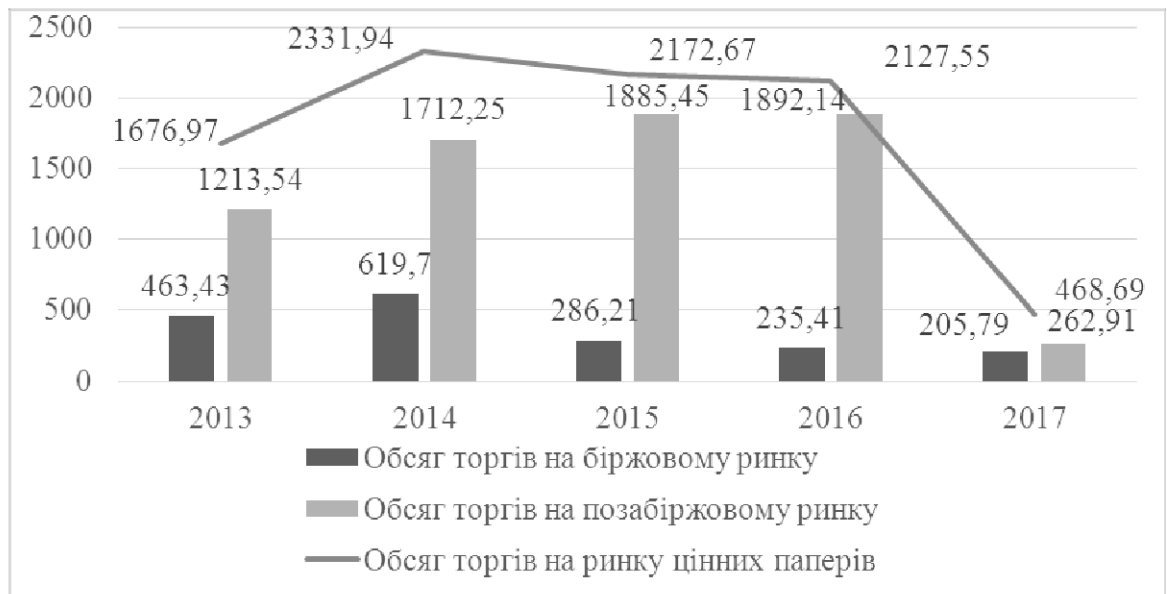

Рис.1. Обсяг торгів на ринку цінних паперів у 2013 – 2017 роках, млрд грн [7]

Виявлено зниження загального обсягу біржових контрактів протягом 2017 року. Причиною такого падіння є різке зменшення неринкових угод на організованому ринку (таблиця 1). Найбільший обсяг торгів за фінансовими інструментами на організаторах торгівлі протягом зазначеного періоду зафіксовано з державними облігаціями України – 189,6 млрд грн (92,1% від загального обсягу біржових контрактів на організаторах торгівлі протягом січня-грудня 2017 року). Зростання частки обсягу торгів державними облігаціями України пов'язано, зокрема, з припиненням обігу депозитних сертифікатів на біржовому ринку [8].

Таблиця 1

Обсяг біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі з розподілом за видом фінансового інструменту протягом 2014 - 2017 року, млн грн [8]

	Акції	Облігації підприємств	Державні облігації України	Інвестиційні сертифікати	Деривативи
2017	5051,56	6120,09	189555,01	51,83	5018,99
2016	2 179,96	9 433,74	211 257,15	395,30	1 190,40
2015	5 810,80	13 533,91	250 133,30	2 170,15	5 210,18
2014	25 684,32	32 823,98	545 768,79	4 245,15	9 296,63

Ринок капіталу забезпечує рух капіталу шляхом обігу різноманітних видів цінних паперів та їх похідних. Саме через механізми фондового ринку формуються пропозиція і попит на інвестиційні ресурси, відбувається їх акумуляція та перерозподіл з метою економічного зростання. У 2017 році обсяг торгів на ринку цінних паперів за участю нерезидентів становив 55,68 млрд грн. Виявлено падіння зацікавленості іноземних інвесторів українськими активами у 2017 році на 86,53% порівняно з 2016 роком. На фоні значного зменшення загального обсягу торгів на ринку цінних паперів зафіксовано зменшення частки операцій за участю нерезидентів з 19,43% у 2016 році до 11,88% у 2017 році (рисунки 2). Спостерігається відтік капіталу іноземних інвесторів з фондового ринку України.

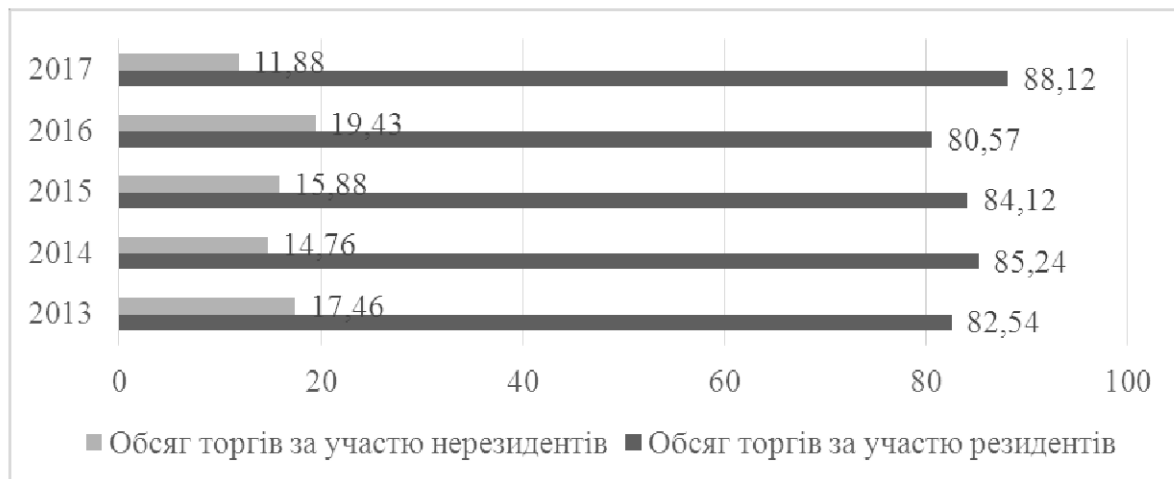

Рис. 2. Частка обсягу торгів на ринку цінних паперів з резидентами та нерезидентами у 2013 – 2017 роках, % [7]

Аналіз законодавчих актів з метою забезпечення відкритості та ефективності функціонування фондового ринку дозволив зробити висновок про необхідність його вдосконалення в частині забезпечення належного й оперативного контролю та нагляду на фондовому ринку, а також вдосконалення захисту прав інвесторів та споживачів фінансових послуг на фондовому ринку.

Таким чином, дуже важливим для подальшого розвитку вітчизняного фондового ринку виокремлено усунення перепон для його інтеграції до міжнародних ринків та спрощення процесу інвестування нерезидентами.

Удосконалення регулювання фондового ринку України повинно базуватися на положеннях Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року [9], що має забезпечити функціонування єдиної державної політики стимулювання покращення інвестиційного клімату в Україні.

Література

1. Корнійчук О. Системні проблеми фондового ринку України та їх вплив на реалізацію національних інтересів у фінансовій сфері // Економічний Часопис-XXI – 2006. – № 3-4.
2. Корнійчук О. Формування конкурентоспроможного фондового ринку України в контексті європейського досвіду // Економічний Часопис-XXI. – 2005. – № 11-12.
3. Міньков В. І. Деякі особливості розвитку фондового ринку України // Фінанси України – 2005. – № 12. – С. 104–114.
4. Перепелиця Р. Формування інституціональної структури фондового ринку в післяприватизаційний період // Научные труды ДонНТУ. Серия: экономическая. – 2006. – Выпуск 103-4. – С. 143– 148.
5. Сухоруков А. І., Собкевич О. В. Роль фондового ринку у забезпеченні економічної безпеки України // Стратегічна панорама – 2006. – № 1. http://www.niisp.gov.ua/vydanna/panorama/2006_1.php.
6. Шевченко О., Червяченко Є. Ринок корпоративних облігацій України: стан та проблеми розвитку // Банківська справа – 2005. – № 4 – с. 37-41.
7. Річна звітність НКЦПФР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/activities/annual>
8. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку [Електронний ресурс] / Вебпортал Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. — Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/fund/analytics>

9. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73007243>

10. Закон України Про цінні папери та фондовий ринок № 3480-IV, редакція від 01.07.2018 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

УДК 368

Бобришова Катерина Сергіївна,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
студентка
Беспалова Алла Геннадіївна,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
кандидат економічних наук, доцент

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ОРІЄНТИРІВ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Існування страхового ринку є важливою умовою сталого економічного зростання, оскільки від повноцінності його функціонування залежить здатність економіки до розподілу і модифікації ризиків з метою їх передачі з реального сектору у фінансовий.

Вивченням механізму функціонування та проблем страхового ринку України, а також шляхів забезпечення його розвитку займалися такі науковці, як Л.М. Мартиненко, Н.М. Внукова, О.В. Козьменко, В.Д. Базилевич та інші. Приділяючи належну увагу їх науковій діяльності, слід все ж зазначити, що у більшості праць приділяється незначна увага методології дослідження страхового ринку України, бракує досліджень щодо визначення тенденцій та напрямів розвитку вітчизняного страхового ринку.

Стратегічні орієнтири розвитку страхового ринку характеризують напрямок руху до мети, тобто виступають підготовчим кроком формування стратегії його розвитку. Процес їх формування складний, тож більшість дослідників, зокрема Л.М. Мартиненко [1], вважають, що його доцільно проводити у декілька етапів (рис. 1).

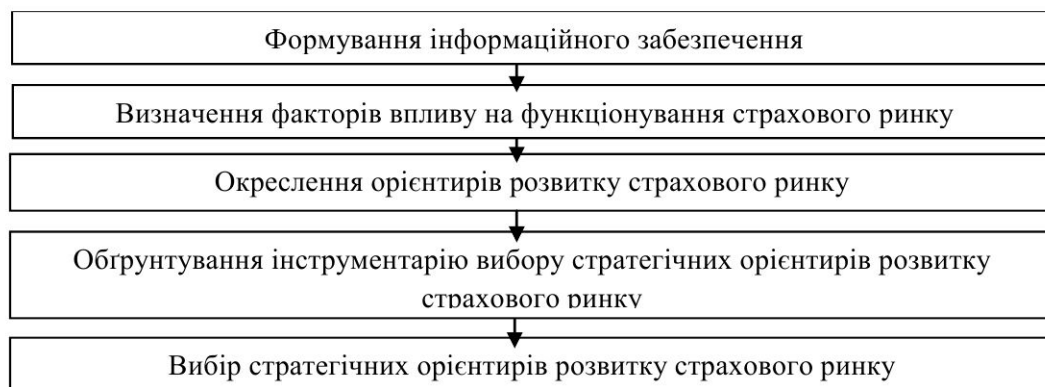

Рис. 1. Етапи формування стратегічних орієнтирів розвитку страхового ринку

Перш за все формується відповідне інформаційне забезпечення, яке передбачає формування масиву інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище страхового ринку. Дані щодо стану внутрішнього середовища містяться в статистичній звітності,